

ATZENETA DEL MAESTRAT

**BUTLLETÍ
D'INFORMACIÓ
MUNICIPAL**

Època VIII N° 5

Desembre 2008

SUMARI

Editorial	3
L' ADL informa	4
Des de ca la vila	5
L'entrevista	8
El fòrum	11
A contracorrent	12
La mosca cojonera	13
Conta'ns alguna cosa	14
Festes oatronals	22
Liquidació festes.....	24
Associacions	26
Des del col·legi	28
Extret de	30
Racó literari	32
Galeria de fotos	33
El temps	34

El camp de futbol ja és de gespa

Es crea una escola de futbol

Agenda i Serveis

HORARI D'AUTOBUSOS

ATZENETA- L'ALCORA- CASTELLÓ

ATZENETA

Eixida 6.30h.

L'ALCORA

Arribada 7.30 h.

Eixida 19.30 h.

CASTELLÓ

Arribada 8.00 h.

Eixida 18.00 h.

ATZENETA

Arribada

VISTABELLA-

ATZENETA-

CASTELLÓ

VISTABELLA

Eixida 6.00 h.

ATZENETA

Arribada 6.50 h.

Eixida 7.00 h.

CASTELLÓ

Arribada 8.30 h.

Eixida 15.30 h.

ATZENETA

Arribada 16.50 h.

Eixida 17.00 h.

VISTABELLA

Arribada 18.00 h.

TELÈFONS D'INTERÉS

Ajuntament

Telf. 964370018

Fax 964370298

Centre de Salut

Telf. 964370232

Guàrdies 689614472

Farmàcia

964370054

Hospital General 964726500

Hospital Provincial 964359700

Autos Hicid 964200122

Bancaixa 964370053

BBVA 964370004

Caixa Rural 964370164

Col·legi Públic 964370204

Guàrdia Civil 964370063

Casa Abadia 964370336

Extensió Agrària (Vall d'Alba)

964320026

Emergències 112

Informació Comunitat Valenciana 012

HORARIS: AJUNTAMENT

Dilluns a divendres: 9-14 h.

Dissabte: 9 a 13 h.

ALTRES SERVEIS

Assistent Social i Psicòloga

Dilluns de 10.30 a 14 h.

Pediatra

Dimarts i dijous de 10 a 14 h

Arquitecta Municipal

Divendres de 11 a 14 h.

Veterinari

Dimecres de 10 a 11 hh. I divendres de 11 a 14 h. (Avgda. Sant Isidres,16)

Escombreries A partir de les 20 h.

Recollida d'objectes voluminosos: el quart dimecres de cada mes

Permisos de foc: Estan a l'Ajuntament i es firmen els dimecres.

Cementiri

Tots els diumenges. Hivern de 15 a 17 h. Estiu: de 16 a 18 h.

EDITA

Excel·lentíssim Ajuntament d'Atzeneta

DIRECTORA

Tere Badenes

IMPRESSIÓ: Imprenta Rosell, S.L.

COL·LABORADORS

Arcadio Vidal, Ricardo Badenes, Maria Josep Barberà, Miguel Àngel Moliner, Eliseu Bellés, Francisco Usó, Melcior Rovira, Sílvia Monferrer, AMBJIAM, Manuel Agustin Roig, Juan José Safont, Col·legi Públic d'Atzeneta i Associació de Joves d'Atzeneta.

COL·LABORACIONS

La gent que realitzem aquest butlletí volem que estiga obert al major nombre d'opinions. Per això demanem i agraïm la seua col·laboració en forma d'articles, fotografies... Ens les poden fer arribar en mà o a la següent adreça de correu electrònic: bimatzeneta@gmail.com

Han passat molts mesos des de que el darrer BIM va sortir al carrer. No era la nostra intenció allargar tant l'espera però per unes raons o per altres, normalment per no poder dedicar-li el temps que caldria, hem deixat passar els dies i ens ha costat trobar el moment de recollir totes les col·laboracions rebudes i ajuntar-lo tot per tal de publicar el nou butlletí. Esperem disculpeu la tardança, procurarem no deixar passar tant de temps la propera vegada.

En aquest temps han esdevingut molts esdeveniments dels quals en voldria destacar un parell. En primer lloc voldria felicitar la comissió cultural per haver-nos deixat gaudir de les millors festes que jo recorde s'han celebrat mai en aquest poble.

Gràcies per demostrar-nos que amb pocs diners però amb un gran esforç i una gran capacitat d'organització es pot aconseguir que tot un poble surta al carrer a compartir uns dies de festa caracteritzats per una agenda molt completa amb actes de tot tipus dirigits a gent de quasi totes les edats. Felicitats perquè ha estat tot un èxit.

Per una altra banda, i canviant completament de tema, caldria destacar que el curs escolar 2008-2009 ha començat a l'escola del nostre poble sense els xiquets de 1r i 2n d'ESO, que definitivament han sigut traslladats a Vall d'Alba.

D'aquest fet crida molt l'atenció que fa uns anys, per tal d'evitar-lo, un poble sencer es va mobilitzar: pares i mares d'alumnes, avis i àvies, veïns del poble en general, tots estàvem convençuts de que un poble sense xiquets era un poble sense futur. La pressió rebuda va fer que una corporativa municipal en ple dimitira, aconseguint així que els alumnes de secundària es quedaren al poble.

Aquesta vegada no sols no ha hagut revolta popular, sino que molta gent ni tan sols se n'ha assabentat del que ha passat. No sabrem mai si amb una altra mobilització com la de la primera vegada haguéssim pogut aconseguir que els xiquets d'ESO romangueren a la nostra escola, però sempre ens quedarà el dubte de si vam donar tot el recolzament que calia, perquè el que està clar és que el que ens han llevat ja no ens ho tornaran, esperem no haver-nos de penedir massa .

L'ADL informa

PROJECTE CESAD

La Diputació de Castelló ha realitzat un projecte anomenat CESAD "CREACIÓN DE EMPLEO EN LOS SERVICIOS DE ATENCIÓN A DEPENDIENTES EN EL INTERIOR DE LA PROVINCIA DE CASTELLÓN" i que ha sigut finançat pel Fons Social Europeu amb un pressupost total de 1.356.340 euros.

CESAD pretén dinamitzar l'activitat econòmica de les comarques de l'interior de la província, creant ocupació en els sectors d'assistència geriàtrica i ajuda a domicili a persones dependents, i també pretén

col·laborar amb els ajuntaments de la província per a les tasques de coordinació i assistència tècnica en les qüestions relatives a la Dependència.

Els destinataris a qui va dirigit el projecte CESAD són les persones aturades i inscrites en el SERVEF com a demandants de treball i que resideixen en municipis d'interior de la província de Castelló.

CESAD anirà destinat a 13 municipis de l'interior de la província i beneficiarà a 80 persones distribuïdes en els quatre centres de formació:

San Mateu, Benassal, Vilafamés i Altura.

Les persones que realitzaran la formació obtindran el títol oficial en l'especialitat d'Auxiliar d'Infermeria en Geriatria.

Les bases de la convocatòria van sortir publicades en el BOP de data 28/10/2008, i el termini de presentació d'instàncies finalitza el 30/11/2008.

Pilar Ferreres Garcia
AEDL D'ATZENETA DEL
MAESTRAT

Des de Ca la Vila

APROVACIÓ DE L'ADJUDICACIÓ PROVISIONAL DE L'OBRA "EDIFICI POLIVALENT FASE 4"

En el BOP de data 27 de setembre de 2008 apareix publicada la Resolució d'Alcaldia de data 22/09/2008 de la l'aprovació de l'adjudicació provisional del contracte per a executar l'Obra "Edifici Polivalent, 4º Fase" (ampliació de l'Ajuntament) a l'Empresa Romar per un preu total amb IVA inclòs de 58.689,077 euros.

CONCESSIÓ DE LES AJUDES DE L'INCENDI D'AGOST 2007

Ja s'ha publicat la resolució on hi apareix la relació dels beneficiaris de les ajudes als afectats per l'incendi forestal de l'any passat. La Conselleria d'Agricultura, Pesca i Alimentació ha publicat en el DOCV de data 09/09/2008 la Resolució de la Direcció General de Producció Agrària, de data 1 de setembre de 2008, per la qual es fan públiques les ajudes concedides com a conseqüència de l'incendi forestal de l'agost de 2007.

La concessió d'aquestes ajudes haurà de destinar-se a la reconstrucció o reparació de les explotacions afectades així com

per a recuperar la producció de cultius afectats per l'incendi.

DECLARACIÓ DEL PARATGE DE EL CASTELL COM A PARC NATURAL MUNICIPAL

Ja s'ha publicat en el DOCV de data 06/08/2008 l'acord de la Conselleria de Medi Ambient, Aigua, Urbanisme i Habitatge, pel qual es declara Paratge Natural Municipal El Castell d'Atzeneta del Maestrat.

Aquest nou règim jurídic té la finalitat de preservar el ric valor ecològic, paisagístic i cultural d'aquest lloc tan emblemàtic per a tots els atzenetins.

NOVA SENYALITZACIÓ TURÍSTICA DEL MUNICIPI

L'Ajuntament d'Atzeneta del Maestrat ha instal·lant per diferents llocs del municipi panells turístics i informatius relatius als edificis arquitectònics més importants del poble i del terme.

ATZENETA, CAMPIÓ AUTONÒMIC DE "GALOTXA"

L'equip d'Atzeneta del Maestrat s'ha proclamat campió autonòmic

de la modalitat de galotxa en la 4ª categoria B, després de guanyar en la final l'equip de Melina. La final, disputada al carrer de pilota del Poliesportiu de Xirivella, va estar molt igualada i el nostre equip va haver de superar un 55 a 65 en contra.

L'equip d'Atzeneta està format per: Antoniet, Toni Salvador, Jaume Medall i Miguel Juan.

Des d'ací els donem la més sincera enhorabona i els animem a seguir practicant aquest esport i a seguir guanyant títols.

NOU ÈXIT DE LA VII EDICIÓ DE LA FIRA DE LA CAÇA I LA NATURA

El passat darrer cap de setmana del mes de setembre, com ja és habitual des de fa 7 anys, es va realitzar la Fira de la Caça i la Natura d'Atzeneta del Maestrat. Finalment, l'amenaça de pluges no va impedir que es dugueren a terme tots els actes que hi havia programats, així vam tornar a poder

gaudir de les diferents exposicions de bolets, d'objectes antics de caça, de plantes medicinals, de cactus, de bonsáis, de fòssils i de carabasses i de les diferents exhibicions, com la demostració de les habilitats dels gossos de rabera, la cursa de gossos llebrers o la cursa de gossos de trineus.

L'organització de la Fira vol aprofitar aquestes línies del BIM per a donar les gràcies a tota la gent que any rere any col·labora en la seua realització.

HERBA AL CAMP DE FUTBOL

Per primera vegada en la història de la llarga història del futbol al nostre poble, la temporada 2008-09 començarà amb els nostres jugadors corrent per damunt d'un camp de gespa.

Aquesta petició "històrica" de les diferents juntes directives de la UD Atzeneta, ha sigut executada i sufragada per l'Ajuntament d'Atzeneta, que ha aportat els 28.000 euros que hi costava.

SOL·LICITUD DE SUBVENCIÓ PER A LA SEGONA FASE DE LA PRESÓ

L'Ajuntament ha sol·licitat a la Conselleria d'Economia una subvenció per a la segona fase de la restauració de l'edifici de la Torre Presó i la seua destinació com a Centre d'Interpretació

Turística del Patrimoni Històric. Cal recordar que la primera fase ha estat subvencionada per la Conselleria de Turisme i que la Conselleria de Cultura ha donat permís per fer aquesta obra i ens ha cedit el projecte que ja tenia fet aquesta Conselleria.

FESTES LOCALS 2009

L'Ajuntament ha aprovat, per unanimitat, que les festes locals per a l'any 2009 siguen el dia de Sant Vicent i el dilluns del Castell.

IMPORTANTES REBAIXES EN LES ORDENANCES FISCALS PER AL 2009

L'Ajuntament ha aprovat, per unanimitat, la modificació de les ordenances fiscals per a l'any 2009, que suposaran una important rebaixa, sobretot en la taxa de tractament dels fems (basuras) i en el consum d'aigua dels locals que no són vivendes: establiments comercials, bars, granges, corrals. En alguns d'aquests locals l'estalvi en el consum d'aigua pot superar els 300 euros anuals. Amb aquestes mesures l'Ajuntament vol contribuir a fer més suportable l'efecte de la crisi econòmica.

Les ordenances que han estat modificades són les següents: L'impost sobre els vehicles s'ha rebaixat en un 4,77 per cent i s'ha deixat en el mateix preu que tenia l'any 2007.

La taxa per la recollida de fems (basura) ha augmentat un 5 per cent, que és el preu que es calcula que augmentarà l'empresa que fa la recollida, però la taxa de tractament s'ha rebaixat un 62,60 per cent per a les vivendes i un 36,24 per cent per als establiments. Les vivendes, que pagaven 37,43 euros, ara en pagaran 14 i els establiments que pagaven 39,21 euros, ara en pagaran 25. El motiu d'aquesta rebaixa és per tal d'ajustar-lo al cost real del tractament, ja que quan es van començar a portar els fems a Reciplasa l'any 2007 es van fer uns càlculs des de la Diputació, que posteriorment hem vist que no s'ajustaven a la realitat.

El preu del consum d'aigua en vivendes, fins a 120 m³ l'any, s'ha rebaixat un 9,09 per cent. En la resta de locals la rebaixa és més important, ja que s'ha establert un mínim de 240 m³ l'any, que fins ara no tenien, és a dir, pagaven el m³ d'aigua a 1,81 euros des del primer m³. A partir d'ara els primers 240 m³ els pagaran a 0,66 euros (una rebaixa del 63,54 per cent) i l'excés a 1,65 euros (una rebaixa del 8,84 per cent).

També s'ha aprovat el preu de l'aigua que es carrega en les instal·lacions municipals (en la casilla), on se situaran dues aixetes: una d'aigua potable a 0,60 euros el m³ i una altra d'aigua no potable, procedent de la bassa a 0,40 euros m³. Els comptadors que s'hi instal·laran funcionaran amb fitxes.

La resta d'ordenances fiscals es mantenen en els mateixos preus que l'any 2008.

REUNIÓ AMB EL DIRECTOR GENERAL DE L'AIGUA

L'alcalde d'Atzeneta ha tingut una reunió a la Conselleria de Medi Ambient amb el Director General de l'Aigua, José Maria Benlliure, per tal de tractar de dos projectes del nostre poble que depenen d'aquesta Direcció General. Són el col·lector d'aigües pluvials de l'avinguda de Castelló, que inclou també arreglar les voreres, i el projecte de nou dipòsit d'aigua, situat al costat del pou El Mollon. Cal constatar la bona disposició del Director General per tal de solucionar els problemes que té Atzeneta de falta de pressió en la xarxa d'aigua i dels problemes que quan plou hi ha a l'avinguda de Castelló, malgrat l'alt cost de les dues obres, que conjuntament superen els 600.000 euros. Es va acordar de mantenir una nova reunió al mes de març, quan ja s'hagen ajustat els pressupostos de la Direcció General.

PRÒRROGA EN L'OBRA D'AMPLIACIÓ DEL CEMENTERI

La Diputació de Castelló ha aprovat l'autorització d'una pròrroga a l'Ajuntament d'Atzeneta per a l'acabament

de les obres d'ampliació del cementeri municipal, incloses en el Pla Provincial del 2007, fins al 17 de setembre del 2010. La sol·licitud de pròrroga presentada per l'Ajuntament és com a conseqüència dels problemes que han sorgit amb l'empresa adjudicatària de l'obra i amb la qual s'està negociant per a solucionar-los.

EQUIPAMENT DE LA CASA DE CULTURA

L'Ajuntament ha aprovat, per unanimitat, la sol·licitud d'una subvenció per a l'equipament de l'edifici de la casa de cultura, situat al costat de l'Ajuntament. El cost total de l'equipament és 68.075,89 euros i la subvenció s'ha demanat a càrrec del programa d'ajudes RURALTER-Leader. Aquest edifici consta de tres plantes: la primera planta es dedicarà a l'arxiu municipal i a despatx de l'alcalde i sala de reunió de les Comissions Informatives; la planta baixa serà una sala multiusos, amb mobiliari mòbil, que permetrà fer exposicions, les reunions que ara es fan a la segona planta de l'Ajuntament, conferències i cursets; mentre que la segona planta es dedicarà a biblioteca i a sala d'ordinadors, amb connexió a Internet, per a ús públic. En el pressupost de l'equipament també s'han inclòs els aparells de l'aire condicionat per a les tres plantes del nou edifici.

A partir d'ara les dues

meses electorals que té el poble també se situaran en la planta baixa d'aquest edifici.

També hem d'assenyalar que està a punt de ser instal·lat l'ascensor que a través del nou edifici connectarà les tres plantes de tot l'Ajuntament i el farà més accessible per a minusvàlids i persones majors.

AARON AGUT FA LES FUNCIONS D'ALCALDE TEMPORALMENT

Aaron Agut Medall, primer tinent d'alcalde, substituirà l'alcalde des del 28 de desembre del 2008 al 16 de gener del 2009, a causa de l'absència de l'alcalde, Joaquim Escrig, del municipi durant aquest període de temps per raons personals.

ENTREVISTA AMB... JUAN RIPOLLÉS

Hem quedat a poqueta nit, just abans de sopar. Pels carrers del poble s'ensuma l'olor a llar. La tardor ja ha arribat i, amb ella, les primeres frescors. Ben tapada, me'n vaig a casa de Ripollés. No sé ben bé on viu, però tots em diuen que no té pèrdua. La casa és gran, nova i de pedra, al bell mig del carrer de la Puríssima. I, efectivament, de seguida la identifique. La primera cosa que em ve al cap és que jo tenia allí mateix el 'garito' de festes quan era molt jove. Ara, la casa està irreconeixible.

Són les 20.30 de la nit però Ripollés encara no ha tornat del seu estudi al Mas de Flors. Així que l'espere asseguda mentre mire els catàlegs de les seues exposicions. Mitja hora després, arriba, abillat com sempre. Hui, però, lluu les banyes del mocador de color roig, cosa que em crida l'atenció. 'Les porte roges perquè estic enfadat amb ETA i perquè de Juana Chaos està lliure per eixe món sense que ningú li diga res', em contesta Ripollés. (Quatre dies abans d'esta entrevista ETA perpetrava un nou atemptat a Santoña en el qual resultava mort un brigada de l'exèrcit.)

- Eixe mocador ha acabat convertint-se en la teua marca?

En absolut. Jo no me'l pose

per cridar l'atenció sino per necessitat. Jo treballo sempre al sol i el metge m'ho va advertir fa temps: o et tapes el cap o acabaràs amb càncer de pell. I així va ser. Igual que el bri de romer. El porte sempre a la boca perquè tinc esmussament. I en compte de portar un furgadents i que tot el món sospite que em passe el dia al bar, doncs, porte una rameta de romer.

- Vaja, pensava que tenia molt més estudiada la seua estètica.

Amb 76 anys acabats de fer, jo ja no he de donar explicacions a ningú sobre com vaig vestit. Tota la vida he fet i m'he vestit com he volgut i continue fent-lo ara. És la meua manera d'entendre la vida, amb llibertat total.

- De fet, vosté sempre s'ha definit com un cultivador de la llibertat.

Per a mi, la meua llibertat es manifesta mentre treballo. És quan done brida a la meua imaginació. Faig el que vull, sense condicionants, sense regles. Faig el que em naix fer en eixe moment. Per això dic que sóc un cultivador de la llibertat, perquè tinc la sort de treballar creant trossets de la meua pròpia llibertat que després venc: les meues obres.

- No és un tant contradictori això de vendre la pròpia llibertat?

No en este cas. Jo sempre busque la meua satisfacció artística i mai faig una obra pensant en el benefici econòmic. Ni tan sols quan és una encomanda. No sé treballar amb dates d'entrega i sobretot, no sé treballar amb unes directrius marcades. Jo faig l'obra que em naix fer. A qui li agrada bé i a qui no, doncs, també.

- Enguany es compleixen 50 anys de la signatura del primer contracte com a artista professional. Va ser a París, el 1958. S'imaginava en aquell moment que la seua vida esdevindria d'esta manera?

En aquella època jo no sabia ni que la gent pagava per la pintura; menys encara que es podia viure de l'art. Imagina't, si jo venia de ser pintor però de brotxa grossa.... Això, si, com veus, mai he canviat de professió al llarg de la meua vida. Sempre he sigut pintor.

- I amb 50 anys de carrera professional a l'esquena, encara li queden coses per fer?

I tant! Jo no m'he cansat mai de treballar ni he perdut mai la il·lusió pel meu treball. Continuament, estic experimentant amb nous

materials, amb nous colors... el que em demana el cos en eixe moment. De fet, jo no tinc cap obra que considere culminant perquè quan n'acabe una, ja pense en la següent i que eixa serà millor que l'anterior o, almenys, em permetrà explorar una altra vessant de la meua llibertat. La meua única preocupació en la vida és no tindre el temps suficient per poder fer tot el que vull.

- Quina energia! De retirar-se, ni parlar-ne.

No, no. Si la salut m'ho permet, no faig cap compte de retirar-me.

- Si haguera de definir la seua obra, dins de quina corrent l'emmarcaria? Jo sempre he escoltat que vosté no es declara ni futurista, ni constructivista,

ni surrealista ni modernista. Llavors, què és?

Jo vaig per lliure i la meua obra també, perquè no és fruit del pensament sino de l'emoció. No em considere un artista intel·lectual sino un artista pur o intuïtiu. De fet, ni tan sols puc dir que tinc una tècnica. Jo faig les coses com puc i no com vull.

- O siga, això vol dir que vosté s'enfronta a l'obra d'art sense tindre una idea preconcebuda?

Exacte. Jo mai teoritze abans sobre el que vaig a fer. Em limite a actuar i a fer allò que tinc necessitat d'expressar en eixe moment. De fet, moltes vegades hi ha variació entre allò que comence a fer i el resultat final de l'obra. Jo intente transmetre les meues emocions a les meues obres d'art.

- Doncs, a mi sempre m'ha semblat que la seua obra destil·la ingenuïtat. De fet, la veig, fins i tot, amb un aire infantil.

És possible. De fet, intente imprimir a la meua obra el meu caràcter i jo em considere encara un xiquet encuriós que va cap allò que encara li és desconegut. El coneixement total de l'ofici a mi em fa por. Jo preferisc la vessant infantil d'aquell que ha d'experimentar per tal d'assolir el coneixement.

- A eixe caràcter infantil, pot ser també ajuda l'elecció dels colors que predominen en la seua obra?

Mira, els colors i els materials són els mateixos per a tots els artistes. Jo compre els colors al mateix proveïdor que un altres, però jo els done personalitat pròpia i un determinat caràcter quan els manipule. Els colors parlen, tenen so i et demanen coses. Només cal saber escoltar-los, parlar el seu idioma, per a que servisquen per a transmetre la teua emoció, el teu estat d'ànim.

- Estem defensant l'execució de

l'art front a la seua abstracció teòrica però em sembla que l'entrevista ens està quedant massa conceptual. Així que parlem de coses més mundanes. Què li sembla Atzeneta?

A mí m'agrada molt este poble. Pense que té caràcter i que no ha perdut l'essència de poble. Veig noblesa en els carrers i noblesa en la gent. M'agrada passejar per ell i participar dels seus actes culturals. Quan Pili em va proposar fer-nos una casa ací, de seguida em va agradar la idea.

- Però el seu taller continuarà sempre al Mas de Flors?

Si, si, no tinc cap intenció de canviar-lo. Al Mas de Flors jo tinc la llibertat que em done la meua feina. A Atzeneta tinc el niu on trobe el calor lliure, el descans, el confort de la llar. Cada lloc té la seua funció i així ha de ser.

El temps passa ràpid conversant amb Ripo. Quan ens n'adonem, al rellotge de la plaça toquen les onze de la nit. És hora d'acomiarar-se. Fins a una propera ocasió.

Maria Josep Barberà

Fòrum

ADÉU A L'ESO

Quan acabava de publicar-se el darrer número del nostre BIM i s'acabava l'hivern, el que durant els darrers anys molta gent pressentia i temis, es va dur a terme, la Conselleria d'Educació de la Generalitat Valenciana decretava la desaparició del primer cicle d'ESO a la nostra escola i la marxa de l'alumnat a l'IES Alfonso XII de la Vall d'Alba. El que, en els darrers anys, amb tants esforços socials i polítics s'havia lograt aconseguir, en un tres i no res s'ho carregaven des d'un simple despatx de l'avinguda de Campanar de València.

Només confirmada la notícia, l'Associació de Pares i Mares, conjuntament amb l'Ajuntament van començar a mobilitzar-se. Es van presentar les oportunes alegacions des del Consell Escolar del Centre, es va iniciar una campanya de recollida de signatures, es van sol·licitar i realitzar reunions amb representants de diferents instàncies polítiques i educatives (Diputat Provincial de Cultura i Educació, Director Territorial d'Educació de Castelló,

Direcció General de Centres a València), es va arribar a plantejar el tema fins i tot a les més altes instàncies polítiques de la nostra comunitat, les dues diputades de Compromís van presentar a la Mesa de les Corts una proposta no de llei per a exigir a la Generalitat una rectificació i que els nostres alumnes seguien escolaritzats al poble, i la resposta sempre va ser la mateixa: era una decisió presa i que no cabia la marxa enrere.

L'únic i últim camí que quedava era la via judicial i l'AMPA va decidir presentar una demanda judicial contra la Conselleria d'Educació, exigint-li el compliment del compromís, signat per l'anterior director general de Centres, de permanència dels alumnes escolaritzats al primer cicle d'ESO a Atzeneta. Aquesta via segueix a dia d'avui oberta, esperant la resolució del jutge.

Decisions com aquesta no contribueixen de cap manera a impulsar el món rural i evitar el despoblament d'un poble d'interior com el nostre, l'escola és un servei bàsic i un

dels seus pilars fonamentals. L'escola d'Atzeneta, caracteritzada des de sempre per donar una educació de nivell i qualitat, no pot suportar més capricis polítics com aquest, ni supressions d'unitats i agrupaments de cursos, l'altre cavall de batalla imminent que de segur sens tornarà a presentar per al pròxim curs. Des de l'Administració Educativa cal defensar l'escola rural, fins i tot mimar-la i donar-li un tracte especial i açò es troba a faltar prou en les mentalitats dels qui la dirigeixen en els últims anys. La nostra escola, el nostre poble, el món rural ha quedat tocat i esperem que no siga de mort.

A ContraCorrent

Immigrants per A. Vidal

“Los que hacen imposible una revolución pacífica, hacen inevitable, una revolución violenta”.
(J.F.Kennedy)

Des de fa ja algun temps, un dels temes més calents per tot arreu, és el dels immigrants. Molta gent (potser que massa), parlen dels immigrants, com si foren invasors, i no recorden, o no volen recordar, que nosaltres som un poble d'immigrants, uns dins de l'Estat i altres fora de les fronteres nacionals. Poques famílies deu haver que no tinguin algun familiar proper que en temps no molt passat, tingué que anar a treballar fora de casa per a guanyar-se les garrofes. Recorde quan jo era jove, la quantitat de persones dels pobles del voltant que anaven a la verema a França, o a treballar a Alemanya, alguns d'ells legalment, però molts, de manera il·legal dormint i menjant de qualsevol manera.

Aleshores, per a catalogar a una persona com immigrant, ¿on posem les fronteres? Als Pirineus, a l'Ebre, a Despenyaperros o encara més prop de casa, com podria ser el coll de la Bassa?. Voldria que algú em diguera qui té dret a negar-li a una persona que es busque la vida on millor li parega, siga en la seva nació o en qualsevol altre lloc.

Ara mateix, a la Itàlia de Berlusconi, on tenen les organitzacions mafioses més importants del món, pareix ser que la culpa de tot la tenen els gitanos, per tant, els cremen les barraques i els corren a bastonades com si foren animals. Tot això en la nació més catòlica del món...

Les nacions europees hem estat abusant durant molts anys de tots el països menys desenvolupats, fins al punt que alguns d'ells han quedat esquilmats de per vida, i ara ens fa rar que vulguen vindre a la nostra casa per a poder menjar ells i els seus fills, és clar, treballant en les pitjors faenes, que la majoria de nosaltres no seriem capaços de fer.

No puc evitar anomenar el comportament vergonyós de l'església en aquest assumpte, per quan s'atorga l'exclusiva de la caritat i de l'amor al proïsme. De pena.

A ContraCorrent

D'altra banda, els polítics, com es un assumpte calent, passen per damunt de la forma que poden, sense donar-li cap solució, deixant que passen els dies i que cada vegada siga més difícil arribar a solucionar aquest greu problema; sobretot per als països africans, amb epidèmies de fam i malalties que a la llarga (més bé a la curta) ens poden afectar a tots nosaltres d'una manera, que, alguns especialistes estimen molt directament.

Algunes *persones* (per sort cada vegada menys) si a més de ser immigrant, es també negre, els tracten d'una forma, que pareix que hem de tornar a l'època medieval, quan els predicadors cristians asseguraven que pel fet de ser de color, no tenien ànima.

Totes les setmanes, les pasteres descarreguen una quantitat vergonyosa de morts a les nostres platges, i pareix que no passa res, tots mirem cap un altra banda, com si les persones que només volen menjar tots els dies no tingueren dret a fer-ho.

Tots som una mica culpables.

La mosca cojonera

¿Qué pasa con la Bambolina que hace tiempo que no nos ofrece ninguna velada de teatro?. ¿Fue la Fiesta de Reyes 2008 su despedida como han llegado a temer algunos de sus miembros?. Esperemos que no.

Otra más de ácido sulfúrico. ¿Por qué tres jugadores de la U.D. Atzeneta se han marchado a jugar al Albocasser?. ¿No se fueron los primeros porque no teníamos césped?. Y ahora que tenemos un tapiz verde, ¿por qué no han vuelto?

Conta'ns alguna cosa

ELS PEIRONS D'ATZENETA

Com tots sabeu, a l'agost d'enguany, es va beneir un peiró nou a l'entrada del poble per la carretera de Vistabella, el qual substitueix aquell que, en algun temps passat, hi havia. Això em va fer pensar en la història que hi ha darrere dels peirons. Encara que vaig preguntar a gent del poble, quasi ningú em va saber donar raó del seu origen. La majoria de les opinions deien que els peirons delimitaven el poble. També vaig arrebregar una altra versió que deia que els carlins (s.XIX) els feien quan guanyaven alguna batalla.

El que he fet és una recerca a internet. He trobat referències al seu origen, a la seua estructura i una datació dels peirons de Benassal. I m'ha semblat força interessant.

ORÍGENS HISTÒRICS DELS PEIRONS

A la web del poble d'Almenara (www.almenara.es/va/creueta.php) hi ha un text que descriu aquests monuments. Segons Pere Hormigos, gestor cultural de l'Ajuntament d'Almenara, a l'any 1999, els "peirons", "prigons" o "creus de terme" són monumentals creus de pedra, alçades amb profusió a la Baixa Edat Mitjana en les terres de la Corona d'Aragó.

A l'Enciclopèdia Catalana es descriu la creu de terme com una "creu monumental de pedra col·locada prop de l'entrada d'algunes poblacions o alguns monestirs o vora els camins. Consisteix generalment en uns graons de planta circular o poligonal sobre els quals s'alça el fust o arbre coronat per un nus o llanterna que sustenta una creu de pedra tallada, decorada amb temes de la Crucifixió o heràldics. Sovint, a partir del s.XV, fou protegida per una teulada, normalment de quatre vessants, sostinguda per columnes o per pilars i coneguda amb el nom de creu coberta. Molt freqüents a tots els Països Catalans, en llur majoria gòtiques i renaixentistes i en menor nombre barroques, n'hi ha que es destaquen per llur valor artístic". Segons Pere Hormigos, són realitzades en pedra calcària, i els seus autors es van anomenar "mestres de creus".

Però cal dir que els peirons també estan presents a altres regnes de la Península Ibèrica, on s'anomenen cruces de término o humilladeros. Segons la Wikipedia, "las cruces de término o humilladeros son un lugar de devoción situado en las inmediaciones de los pueblos, generalmente con símbolos religiosos cristianos; son muy frecuentes los (Santos) Cristos del Humilladero. En general reciben estos nombres las cruces que marcan los límites de los municipios en España".

Totes les fonts consultades diuen que, a les nostres terres, el nombre més gran de peirons s'esculpeix al segle XV, època de benestar social i econòmic en l'antic Regne de València. Les diferents poblacions competien entre elles en el finançament de creus de pedra, les quals reflectien l'espiritualitat i l'acceptació

en les seues terres de la fe cristiana (a les nostres terres encara hi havia un elevat percentatge de població morisca). Sempre se situaven al costat d'un camí, a les entrades de les poblacions, per tal de donar la benvinguda o acomiadar els tanseünts que havien passat per la població en qüestió.

Al mateix temps que aquest desig col·lectiu d'afirmació religiosa, va haver-hi altres raons que van justificar les ubicacions de les creus: delimitar l'espai sacre d'un santuari o commemorar alguna data d'interés local (alguna visita important, una desgràcia natural com puguem ser inundacions o epidèmies, o una victòria, com ara la versió que em van contar dels carlins). En la majoria dels casos, els promotors van ser els mateixos consells municipals, si bé també apareixen documentats com a finançadors de peirons diversos particulars, generalment de folgada posició econòmica. Posteriorment, aquesta relació entre les creus i l'entorn rural els ha atribuït una influència benèfica sobre camps i collites.

ESTRUCTURA ARQUITECTÒNICA

Pel que fa a l'estructura, els elements del peiró són fàcils d'identificar: una graderia, de dos o tres graons, circular, quadrada o poligonal; una basa, la secció de la qual sol correspondre amb la de la graderia; la canya o fust, habitualment circular o octogonal, de vegades decorada amb estries, i recorreguda en el seu interior fins a afonar-se en la graderia per un eix de coure anomenat "ànima", la funció del qual consistia a entrelaçar els diferents elements de la creu; la macolla o capitell, de diverses formes, decorada o no amb ornamentació escultòrica; i finalment, la creu, on es concentra la decoració i que evoluciona des de la traceria gòtica fins a formes més depurades.

El peirons estaven dissenyats per a oferir al visitant una visió harmònica, clarament identificable en la distància.

La decoració escultòrica, de reduïdes dimensions a causa del limitat espai que atorga el suport, es caracteritza per la tosquetat de les formes i la reiteració dels elements iconogràfics, els quals estan concentrats exclusivament en la creu i el capitell:

- La creu: el Crucificat en l'anvers i la Mare de Déu en el revers. En els peirons gòtics solen ocupar els extrems dels braços de la creu dues figuretes, moltes vegades no identificables. Aquells que han pogut ser reconeguts pels seus signes iconogràfics solen ser sants o apòstols. Completen la decoració àngels, querubins i motius florals distribuïts simètricament.
- El capitell: historiat la major part de les vegades, presenta una varietat més gran que la creu. Rostres o figures de cossos sencers de sants, donants, apòstols, evangelistes, personatges històrics, se situen en severes fornícules o, el que és més habitual, al llarg d'un fris corregut. A vegades la decoració figurada és substituïda per escuts heràldics (de la vila, del donant, del regne) o pels símbols de la passió.

Detall del capitell del Peiró del Loreto d'Atzeneta

ELS PEIRONS D'ATZENETA I BENASSAL

A Atzeneta hi ha localitzats quatre peirons: a la placeta de Loreto, al carrer de Xodos, a la cruïlla de la carretera de Vistabella i la carretera de Meanes (antic camí de Culla), i darrere de la Casilla. Tots coincideixen amb els camins d'entrada al poble, per la qual cosa cal pensar que no n'hi va haver més. El que hi ha a Loreto i el del carrer de Xodos s'han conservat, exceptuant-ne les creus, que van ser enderrocades a la Guerra Civil (d'aquest detall, encara hi ha gent que se'n recorda). Aquest darrer peiró està menys treballat (encara que no té el capitell), i sembla que un graó de la graderia està davall del terra. No m'atrevesc a dir si això comporta una major antiguitat o no. El que està en pitjor estat, tenint en compte que el de la carretera de Vistabella és nou, és el de la Casilla, que està totalment derruït. Pels voltants podem trobar la basa (no tan treballada com la de Loreto) i pedres de la graderia. No es veuen rastres de la canya, del capitell i de la creu.

Tal i com podem veure, hi ha fotos dels peirons originals de Loreto i de la Casilla (potser procedeixen de l'Arxiu Mas). Sembla que el peiró de la Casilla era més alt i monumental que els altres dos que ara es conserven.

Peiró de la Casilla (actual)

Peiró de Loreto (actual)

Peiró del c. Xodos (actual)

Peiró de la Casilla (abans)

Peiró de Loreto (abans)

Peiró de la c.Vistabella

Fotos: M.A. Moliner

Ara bé, la pregunta és aquesta: quan van ser construïts? No ho sabem, però si es van construir al voltant del segle XV (1400-1500), estariem davant dels monuments més antics conservats al nostre poble, llevat del Castell.

Evidenment, la catalogació ha d'estar feta per experts. He trobat un pàgina web d'en Pere-Enric Barreda (www.fortunecity.com/victorian/george/64/peirons.htm), cronista oficial de Benassal, on estan datades les creus de terme d'aquell poble. Recordem que Benassal i Atzeneta han estat molt units per la història, primer formant part del Castell de Culla (s.XIII), i després de la Setena de Culla (s.XIV-s.XIX). Per tant, pensem que és una bona referència per a nosaltres.

Diu Pere-Enric Barreda que la Creu del Pany de Dalt de Benassal és datable cap a la dècada del 1430. La Creu de Loreto també és d'estil gòtic, del segle XV. La Creu de la Codina és dels voltants de 1420. La Creu de l'Ombria, d'estil renaixement, de començaments del XVI. La Creu de Sant Roc té un estil desconegut, i sembla que és esmentada en un testament de 1404.

Són els peirons d'Atzeneta de la mateixa època? Potser, més encara si tenim en compte que, en aquell temps, Atzeneta era més important que Benassal, perquè al s.XIV el Comanador de Culla es va establir a Atzeneta, amb la qual cosa el nostre poble es va convertir en la vila principal de la Setena.

Sempre hem tingut els peirons davant dels ulls i per això mai no els hem donat el valor que tenen. A més a més, a banda de formar part del nostre patrimoni arquitectònic i de la nostra història, és un recurs turístic de primer ordre que caldria catalogar, datar i restaurar. Hem de tenir en compte que són monuments que estan protegits per la llei des de 1963 (Decret 571/63 de 14 de març, BOE de 30/3/63). Però bé, en qualsevol cas i es faça el que es faça, la gent del poble continuarà seient als graons de la graderia, davall la impertorbable mirada del peiró, igual que han fet al llarg dels segles moltes generacions d'atzenetins i atzenetines.

Conta'ns alguna cosa

QUÈ ÉS LA VIOLÈNCIA DE GÈNERE?

La violència de gènere, és una violència dirigida sobre les dones, però per quin motiu? Suposadament, perquè els agressors consideren que les dones no tenen els drets mínims de llibertat, respecte i capacitat de decisió. Esta violència és una manifestació de sexisme, una relació discriminatòria i desigual de poder dels hòmens sobre les dones.

Segons l'OMS (Organització Mundial de la Salut), la violència “és un fenomen summament complex que afona les seues arrels en la interacció de molts factors biològics, socials, culturals, econòmics i polítics (...) la definició de la qual no pot tindre exactitud científica, ja que és una qüestió d'apreciació. La noció del que són comportaments acceptables i inacceptables, o del que constituïx un dany, està influïda per la cultura i sotmesa a una contínua revisió a mesura que els valors i les normes socials evolucionen.”

La LLEI ORGÀNICA 1/2004, de 28 de desembre, de Mesures de Protecció Integral contra la Violència de Gènere, exposa que esta “comprén tot acte de

violència física i psicològica, incloses les agressions a la llibertat sexual, les amenaces, les coaccions o la privació arbitrària de llibertat”.

Però, és possible, en la societat actual, eliminar la violència de gènere?, poden les dones viure feliçment i dignament, sense maltractaments físics i/o psíquics?

Com bé expressa la Constitució Espanyola, en l'article 15: “tots tenen dret a la vida i a la integritat física i moral, sense que, en cap cas, puguen ser sotmesos a tortura ni a penes o tractes inhumans o degradants”. Arribats a este punt i a manera de reflexió, la violència de gènere, igual que qualsevol altre tipus de violència és innata o és apresada?

Durant tot el procés de socialització intervenen diversos agents socialitzadors com són, la família, l'educació, el grup d'amistats, els mitjans de comunicació, la religió, la cultura, etc, que influïxen de manera determinant en el desenrotllament de la nostra personalitat i comportament. En este sentit, es pot afirmar que la

violència de gènere, també és apresada. Per això, a fi de previndre i evitar la seua reproducció, es considera necessari intervindre des del moment en què s'aprenen i interioritzen els primers models socials –des de la infància- perquè a través d'ells s'estructuren les relacions i es desenrotllen les expectatives bàsiques sobre el que es pot esperar d'un mateix/a.

A continuació, es descriuen una sèrie d'alternatives, des de diferents àmbits d'actuació, per a evitar, a nivell individual, la reproducció de la violència contra les dones:

Des de l'àmbit educatiu

-Formació adequada amb perspectiva de gènere, dirigida a professors/es, monitors/es, educadors/es..., que incloga l'explotació de les pròpies creences, actituds i formes de relacionar-se amb altres companys/s'i professionals. Esta formació és necessària per a evitar pensar que el problema de la violència contra les dones no és de la seua competència.

-Intervindre en cada nivell educatiu, des de l'Educació Infantil fins a la Universitat,

duent a terme activitats basades en el debat, la cooperació, la resolució de conflictes i la democràcia participativa, en la que cada alumne/a construïska la igualtat en la pràctica.

Des de l'àmbit familiar

-Transmetre una educació basada en valors com ara la solidaritat, la pau, la tolerància, la igualtat, el respecte, l'amistat, que fomenten en el/la xiquet/a, des de molt primerenca edat, una actitud positiva cap a si mateix/a i cap als altres, que permeta desenrotllar les seues habilitats socials de forma

adequada i aproximar-se al món amb confiança, afrontant les dificultats amb eficàcia, obtenint ajuda o proporcionant-la, sense violència.

Des del grup d'amistats

-Proporcionar al xiquet/a una visió positiva de si mateix/a i dels altres, plena de bons valors com el respecte a la diversitat, a la diferència... perquè el/a xiquet/a se recolza en el feedback que rep dels altres i en la comparació

directa amb els atributs i les característiques dels altres. El grup de companys/es, amics/es té una influència essencial en el desenrotllament de la personalitat del xiquet i de la xiqueta, perquè per mitjà de la

franja horària.

La tecnologia audiovisual pot produir una certa habituació amb el consegüent risc de considerar la violència com quelcom normal, natural i inevitable, ja que els

comportaments i actituds que els xiquets i xiquetes observen en la televisió, influïxen en els comportaments que manifesten i immediatament després, existint una tendència significativa a imitar el que acaben de veure en la mateixa. Per tant, per a previndre estos problemes, també és necessari:

-Promoure en la infància una actitud reflexiva i crítica respecte a la violència que li és

transmesa a través dels mitjans de comunicació.

A manera de conclusió es pot afirmar que la violència de gènere no és inevitable, emparada esta per la Llei 1/2004 de 28 de desembre, competix a diferents àmbits d'actuació, de la correcta aplicació de la mateixa i de la pròpia voluntat de cada un, depén la seua eradicació.

seua interacció amb els mateixos/es, pot adquirir habilitats socials alternatives a la violència que li permeten resoldre conflictes socials amb eficàcia.

Des dels mitjans de comunicació

-Protegir a la infància dels continguts destructius i utilitzar la tecnologia audiovisual per a transmetre valors positius a fi d'eradicar el sexisme i la violència, emetent una programació adequada en funció de l'edat i la

Silvia Monferrer Tena

Conta'ns alguna cosa

EL BÚNKER

En Atzeneta tenemos casi de todo. Lo estoy comprobando últimamente paseando por las calles de nuestro pueblo, saludable afición que por desgracia tenía abandonada desde que desfilaba tocando el pasacalles. Digo casi porque nos falta una plaza. Me diréis que tenemos varias, y citaréis la plaza Mayor, la de Loreto o la de la Divina Pastora, pero yo me refiero a una plaza más o menos circular y espaciosa. Entre nosotros no hay discusión: la plaza es la plaza y punto. La única pega es cuando le tienes que explicar a un forastero que la placa de la pared de la iglesia no está equivocada y que lo que tiene delante es una plaza; estrecha, alargada, sin árboles, con un banco sólo, pero plaza, y mayor.

Tenemos calles llanas, otras con ligera pendiente e incluso empinadas como el muro de Gramond. Calles rectas y curvilíneas. Calles realmente estrechas y amplias avenidas, con sus aceras anchas, sus maceteros y sus farolas. Calles con pasos de cebra y pasos sobreelevados. Calles sin salida. Calles con contenedores de colores. Alineaciones y rasantes perfectas e intrincados recovecos, incluido más de un edificio parcial o totalmente fuera de ordenación.

Tenemos jardines, pocos, algunos demasiado verdes y con demasiada vegetación autóctona. Y varias docenas de árboles sin mucho porte y poco interés botánico. Tenemos una pérgola y un parque infantil trasplantado, con su tobogán, sus columpios, sus balancines y su arenero. Tenemos narcosala e incluso cárcel. ¡Pero no la utilizamos!, advertimos a quienes nos visitan.

Tenemos hermosas casonas antiguas, con sus piedras en puertas y ventanas, y sus dinteles de mobila o piedra. Tenemos pasión por la piedra y en los últimos años la utilizamos con profusión, tanto que muchos albañiles han visto aumentado el tamaño de sus bolas (bíceps) de tanto como la manejan. Vuelve Exin-Castillos. Tenemos muralla, almena y "torreta". Tenemos fuentes de piedra, de ladrillo y piedra, de hierro y piedra y sólo de hierro. Y un abrevadero. Y un pozo. Y un puente a la entrada que combina el estilo de principios con el de finales del siglo XX.

Tenemos casas modernas envejecidas y casas viejas modernizadas. Y casas mosaico cerámico. Tenemos casas viejas sin restaurar y la superguay mansión de Los Tres Cerditos. Y espejos en

algunas esquinas.

Hay nivel y ya tenemos urbanización. Tenemos "peirós" históricos y "peirós" que pasarán a la historia, y múltiples modelos de farolas: de forja plantadas, de forja colgadas, de acero plantadas, de acero colgadas, ...

Tenemos espacios de usos múltiples como el Ayuntamiento, las escuelas viejas o la avenida San Isidro. Tenemos trasteros municipales solera 1979. Tenemos local multiusos. Este último tipo creo que ya lo he citado. Tenemos matadero y vertedero controlado, e incluso incontrolados.

Por supuesto, tenemos iglesia, capilla, abadía, convento, ermitas, capillitas, santos y vírgenes en "rajoletes" y un frondoso calvario. No tenemos mezquita pero tenemos bazar. No tenemos sinagoga, pero sí más de un judío -dicho sea sin tiranteces- y, el otro día en Castellón, un señor que conoce mi procedencia me preguntó por dónde se iba al "templo budista" de l'Andreva.

Tenemos colegio con su muro de mampostería 8 x 40, almazara con maquinaria de sobras y depuradora con su mural "verde", faltaría

más. Tenemos transformadores y subestaciones eléctricas, centro de salud espacioso, aula de música de varios pisos y sin insonorizar, hogar del jubilado situado estratégicamente. Y varios relojes de sol con latinajos.

Tenemos buenas piscinas, canastas (o algo parecido) para jugar al baloncesto, campo de futbito y, al fin, campo de fútbol de hierba con modernos vestuarios, y vestuarios viejos con verdín. Creo que los políticos autonómicos nos prometieron un trinquete para jugar a “escala i corda”: “Lo tendréis”, dijeron. También tendremos pronto un aula de ordenadores y algunos pretenden una biblioteca bien dotada. ¡Qué pretensión! Creo que también nos la han prometido. O la prometimos nosotros, ya no recuerdo bien.

Teníamos una fábrica. Tenemos campo de tiro al plato que también sirve para tirar al pichón, y solares y campos donde se tiran cosas y escombros. Y varios huertos solares y un helipuerto. Y vallas y vallados y barandas y barandillas. Y un balcón cuyo titular es Pilatos, aunque en el Registro de la Propiedad de Lluçena no lo tiene inscrito a su nombre. También tenemos parkings públicos y cotos privados de parking. Y lugares estratégicos donde aparcar un vehículo una larga temporada, hasta su plena incorporación al paisaje urbano. Y muchos vados que en otros pueblos dan trabajo

a la grúa.

Tenemos calles asfaltadas, pavimentadas con cemento, adoquinadas; calles de tierra y calles con grava. Aceras embaldosadas con brillo espejo y aceras cuya superficie se asemeja a la del planeta Marte.

Tenemos la original y moderna escultura de Miguel Bellés y, cerca, la marquesina de la parada del autobús que merece estar en un museo de graffitis. Tenemos casa-cuartel. Tenemos letreros y rótulos, incluso de neón. En cambio no tenemos casas con luces de colores. Hay que salir del pueblo.

Tenemos abundancia de tres cosas: de hilos de la luz por las fachadas, de sitios donde torear los “bous de carrer” (ninguna plaza redonda, ninguna espaciosa) y de puertas de chapa metálica. Frecuento una calle de las afueras que en sus menos de doscientos metros tiene veinticinco puertas de chapa –os aseguro que las he contado– casi todas de color gris, que es un color muy apropiado para las puertas de chapa. A mí el gris es el color que más me gusta. Viste mucho. Es sobrio a la vez que elegante. También me gustan mucho las puertas de chapa, por eso tenemos una en casa. De color gris, por supuesto. ¡Qué negocio el de las puertas de chapa metálica y el de la pintura gris!. En la costa, el negocio es para los almacenes de material que suministran a

los constructores balaustradas de cemento prefabricadas. No las pintan de gris, sino de blanco, que es el color que más se adecuaba a apartamentos y chalets.

Y también tenemos búnker. Lo están terminando. Más de 1.600.000€ de presupuesto. Servirá como centro de día, pero parece un búnker. Y es de color gris, el color de los búnkers, mi color favorito. La dirección facultativa lo tenía claro y se puso a leer el Apocalipsis de San Juan (“el Tiempo está cerca”). Había que diseñar un refugio a prueba de un 8 en la escala de Richter y que pudiese soportar imparable el ímpetu de un huracán caribeño y un tsunami. El otro día pasaba por allí con mi padre y por simple curiosidad le pregunté a un trabajador cuántos metros cúbicos de hormigón y cuántas toneladas de hierro habían utilizado. Creí que no me entendería porque era rumano y no hablaba ni jota de castellano, pero cuando le señalé el hormigón y el hierro exclamó: ¡Mult!, que en rumano debe significar mucho. Creo que ese albañil tiene claro que lo que han construido es un búnker. Luego haciendo signos con las manos le pregunté cómo será la puerta que van a poner, porque prácticamente es lo único que les falta para terminar. No me sorprendió cuando señaló un trozo grande de chapa gris que había en el suelo.

Eliseu Bellés Mateu

Festes patronals 2008

BALANÇ FESTES PATRONALS

Ja sé que han passat molts dies, mesos, des que acabaren les darreres Festes Patronals i pot ser més d'un ja no se'n recorda. Per a mi van ser molt especials per diverses raons, algunes les diré i altres me les guardaré per a mi. Siga pel que siga, hi ha festes que es marquen en la memòria, i per a mi particularment aquestes darreres han estat unes d'elles.

En primer lloc, voldria felicitar al grup Ambjiam pel seu treball i també pels fruits arreplegats. És d'agrair que, en els temps que corren, encara hi haja joves que es preocupen per innovar i arrimar el muscle perquè les nostres festes siguin cada vegada millors. El que he dit, enhorabona!... i a seguir treballant.

No vaig a parlar de tots el actes, ni molt menys, però sí que voldria fer un comentari del que jo considere més destacable, bé siga en positiu o en negatiu. Sé que els positius cridaran poc l'atenció, i els negatius tal vegada senten malament a algú. Però, ahí va.

Hi ha dos actes que considere que van estar molt encertats, tant per la novetat com per l'animació que van crear. Faig referència a l'esmorzar popular al carrer de

la Puríssima, amenitzat per una xaranga i, com no, al xupinazo, tot un encert. Feia molts anys que no hi havia un començament de festes tan animat, amb una comunió tan gran entre la gent del poble, que plenava la part de dalt de la Plaça amb una alegria desbordant. No cal ni dir que l'any que vé aquests dos actes han de tornar a formar part del programa de festes, i a poder ser, un darrere de l'altre.

Continuant cronològicament amb els distints actes festius que vullc repassar, no puc passar per alt el Pregó, per a molta gent entre els que m'incloc, l'acte central de les nostres festes. Bous i ball en fan a tots els pobles, però d'un Pregó com el nostre no poden presumir tots. Per això, el Pregó hi ha que potenciar-lo, no sé com, però hi ha que donar-li una bona empenta. Que serveisca de reflexió la següent pregunta: Què hauria passat si a la Penya La Bastida se'ls haguera ocorrit no exir enguany al Pregó?. La resposta és tan fàcil que a mi em fa temor casi de vore-la escrita. En efecte, el Pregó s'haguera acabat en un bufit. Hem de pensar que és l'acte que més gent porta al poble, que venen de tota la comarca. Per això

hem d'ofrir-los un espectacle grandios, per tal que quan se'n vagen del poble diguen: "Val la pena vindre a Atzeneta a vore el Pregó, és una meravella". Ja dic que jo no sé el que s'ha de fer però no podem dependre d'una colla com en este cas La Bastida. Per cert, enhorabona a esta Penya per la seua trajectòria en les nostres Festes, i també, per supost, gràcies.

Sense deixar arrere el primer diumenge de festes, per la nit vam gaudir d'una de les nits més boniques dels últims anys, almenys per a la gent de la meua generació. La reparició dels Criosger's ens va transportar a una altra època i, clar, a una altra edat. Per unes hores els corantenos i cincuantenos vam pensar que tornàvem a tindre una altra volta 18 anys. Vam ballar sense coneixement, i vam reviure una època que ja teníem quasi oblidada. Un altre èxit sense precedent, una nit màgica plena d'armonia i de joia. Ah!, per cert, la festa va començar a tan bona hora que, cap a les 2 de la nit ja s'havia acabat tot, i així, al que per desgràcia li va tocar treballar al dia següent, encara va poder descansar unes hores. Perquè, per a fer festa no cal

que es faça de día, no?, o és que només tenen dret a fer festa els més joves?. Un altre encert de les festes d'enguany per a el que signe este article va ser la nova ubicació del recinte taurí.

I crec que no dec ser l'únic que ho pense, donada la gran quantitat de gent que cada dia omplia la nova plaça de bous. Almenys, enguany, quan arribava un foraster al poble no calia que preguntara si eren festes, o a on feien els bous. I ja que parlem de bous, m'agradaria comentar un parell de coses al respecte. Una bona i l'altra menys bona. La bona fa referència al encierro infantil, tot un espectacle per als més menuts que va reunir a tota la xiquilleria del poble.. I la menys bona ens porte fins a la becerra, o millor dit, a l'hora elegida per a cecebrar-la. En un dia sense bous, no se'ls va ocurrir altra cosa que fer-la a les 2 de la nit. Així, d'un acte que haguera pogut disfrutar tota la gent, només van poder gaudir els més veladors, els més joves. I així va anar la cosa, que va acabar com el Rosari de l'Aurora... Em pareix molt bé que els quintos paguen un acte dins de la setmana de

festes, i és d'agrair, però crec que no poden fer-ho a l'hora que els done la gana, l'Ajuntament ha de tindre alguna cosa a dir, no vos pareix?. Ara que he parlat del Rosari de l'Aurora he de anomenar la I Concentració d'Auroros d'Atzeneta, que com a preàmbul de festes va comptar amb la presència dels grups de Vinalesa, la Vall d'Uixó i Viana (Navarra), a més per supost del grup local Mare de Déu del Roser, liderat per Juanjo Escrig, alma mater dels nostres, que està fent una gran llavor recopilant i gravant en format digital tonades i cançons religioses populars del nostre poble i que, d'una altra manera, en pocs anys s'hagueren perdut per sempre.

Voldria rematar aquest resum de festes amb dos pinzellades més, unablancaiunanegra. Començaré per la fosca. Modestament crec que els responsables de la nit de màquina podrien plantejar-se alguna alternativa a la seua festa privada. Per a fer festa no cal molestar a ningú, i ells ho fan de debò. L'any que vé, i donat que els veïns de l'avinguda de Sant Isidre ja l'hem sofrida un parell d'anys, podrien agarrar

el seu equip de música i anar-se'n a moure soroll, no vullc anomenar música al que no és, o bé al barranc de la Pallissera o bé als baixos d'alguna casa on estaren dormint, o millor dit, intentant dormir, els seus pares. Mai m'he queixat, ni ho faré, perquè facen prop de ma casa algun acte oficial festiu, encara que no m'agrade o em moleste, de fet, sent l'orquestra des del llit totes les nits com si estiguera allí mateix. Però sí que crec que tinc dret a protestar perquè un grup d'amics m'impedeisca descansar en tota la nit amb un soroll inhumà. Encara que siguen festes, crec que hi ha que respectar un poquet als demés. Penseu-ho. Per a acabar voldria aplaudir la tornada, després d'uns anys d'absència, del Correfoc, un altre 10 per als José Luis Torner's boys. Quasi la mateixa nota global que donaria jo al conjunt de les Festes Patronals 2008, en honor a Sant Bertomeu i les Sagrades Relíquies de Sant Abdón i Sant Senent.

Ricardo Badenes Velasco

LIQUIDACIÓ FESTES PATRONALS 2008

DESPESES

ORQUESTRES		25.766,45 €
Orquestres	24.400,00	
Assegurances	1.366,45	
BOUS		21.584,53 €
Ramaderies	7.000,00	
Assegurances	5.970,53	
Certificat Seguretat	423,40	
Tramitació permisos	400,00	
Ambulancia	2.220,60	
Metge-ATS	5.570,00	
ACTIVITATS CULTURALS		7.500,00 €
JUBILATS		3.834,97 €
Dinar jubilats	3.834,97	
IMPREMPTA		5.652,96 €
Llibre de festes	4.052,96	
Cartells bous	1.600,00	
PIROTÈCNIA		1.000,00 €
EXPOSICIONS I INAGURACIONS		907,63 €
PARTIDA DE PILOTA		1.200,00 €
CONCURS FOTOGRAFIA BOUS		150,80 €
MISES		1.300,18 €
Parròquia	300,00	
Orquestra de cambra	600,00	
Flors	400,18	
TEATRE		700,00 €
ALTRES: TRANSPORT ESCENARI, PUBLICITAT, REPARACIONS...		2.044,51 €
TREBALLADORS		800,00 €
COMPRA EQUIP DE SO		3.465,73 €
BARRERES NOVES		2.086,10 €
TOTAL DESPESES		77.993,86 €

LIQUIDACIÓ FESTES PATRONALS 2008

INGRESSOS

AJUNTAMENT	33.055,67 €
AJUNTAMENT - INVERSIONS	4.351,83 €
VENTA LLIBRES	3.520,00 €
RURALCAIXA	1.650,00 €
BANCAIXA	700,00 €
DIPUTACIÓ	2.435,70 €
PUBLICITAT	6.457,59 €
BARRA DE FESTES (net)	6.156,80 €
NDEMNIZACIO MUTUA SEGUROS	6.380,00 €
ALTRES INGRESOS	196,73 €
TOTAL INGRESSOS	64.904,32 €

GASTOS DEL ARCO DEL MAESTRAT

He pagado a la empresa de Borriol llamada " Pedrarte " 1530 euros de las piedras de los arcos y piedras de fuera, y 250 euros de la inscripción del nombre del municipio, realizada por un trabajador de origen rumano picando piedra durante dos días y medio, más 40 euros a otro trabajador de origen rumano por otro día de trabajo. Además de 100 euros de gastos de Fermín Vidal. Total: 1920 euros.

El día que yo hablé con el Alcalde, Joaquín Escrig, sabía yo muy bien que Paco de la Venta el Ibarsero y Manolo Centelles me ayudarían a jornal de vila, yo pagaría las piedras y el alcalde se comprometía a pagar los materiales y todo aquello derivado de la realización del presente tra-

bajo: camión y arreos en la empresa Vicente Ahicart de Atzeneta.

Ni un céntimo de euro, debemos a ningún bar del pueblo a cargo del ayuntamiento y por parte mía se ha pagado todo al contado.

Considero que Manolo Centelles y Paco Lorso son hombres disciplinados y maestros que han trabajado con esfuerzo durante siete días y medio cada uno a jornal de vila. Manolo ha puesto la piedra de su finca y arreos del trabajo, al igual que Paco. A ambos os deseo mucha salud y suerte de todo corazón. Con ello, y sin ánimo de ofenderos aprovecho este escrito para deciros que si la salud nos acompaña todavía tenemos que hacer muchas cosas para este nuestro pueblo "Atzeneta del Maestrat".

También agradezco la colaboración de otras personas como es el caso de Dionisio, empleado de carretera, por haber facilitado su autorización, y a "Vicente Ahicart materiales" por haber estado siempre a nuestra disposición. El herrero Manolo Marín nos ha regalado el balconcillo superior del monumento y de los otros gastos nos ha cobrado 309,72 euros. Por tanto "gracias".

A cargo del Ayuntamiento 17 euros en gasolina para cortar piedra y todo lo del almacén de Vicente Ahicart, 504 euros a pagar el ayuntamiento, un total de 521 euros.

Por todo ello, gracias contento y conforme

Juan José Safont Monferrer

DEPORTE BASE

El pasado 8 de noviembre resultó una jornada inolvidable para un montón de niños de nuestro pueblo, pero también para sus padres, abuelos, tíos o hermanos. Tras unos años sin deporte base, volvía la actividad a nuestros chiquillos en forma de Fútbol 7, un deporte precioso. Además, nuestros futbolistas más jóvenes estrenaron el nuevo césped del viejo y entrañable Porrejat. Como la climatología acompañó, el recinto deportivo se llenó de un público ávido de fútbol, pues han sido muchos y muy largos los meses sin oler a linimento, hoy Reflex u otros mejunjes más modernos, sin oír el marcial sonido de los silbatos de los trencillas, o incluso sin los siempre inevitables insultos al mismo árbitro o al rival. En días como aquel es cuando uno cree a pies juntillas en el consabido dicho “Lo importante es participar”, por lo que el resultado es lo de menos. Perdimos, sí, pero nuestros benjamines y alevines lo hicieron muy bien, y seguro que nos van a dar más de una alegría en los próximos partidos. Era el primer día para todos y los nervios atenazan al más pintado, pero mimbres hay, así que, ¡ánimo chavales!, ¡podemos!. Por cierto, Jordi Monferrer Marín tuvo el honor de ser el autor del primer gol local para los benjamines, y Rocío logró estrenar a los alevines. Los resultados

fueron; Atzeneta-3 Borriol-7 en benjamines y Atzeneta-4 Borriol-6 en alevines. Y estas son las plantillas de nuestros dos equipos:

Alevines:

1-Eric Fabregat García (portero),
 2- Rafa Mas Bertrán,
 3-Jaume Gil Saura,
 4-Tamara Porcar Barberá,
 5-Sergio Bellés Monserrat,
 6-Diego Velasco Gil,
 7-Teresa Ibáñez Gil,
 8-Rocío Bellés Albert,
 9-Josep Marzá García,
 10-Marc Ahicart Porcar, 1
 1-Leo Gil Saura, y
 12-Isidro Andreu Gil.

El brazalete de capitán cada semana lo llevará un jugador.

Entrenadores: Pascual Escrig Broch y Aaron Agut Medall.

Delegado: Charly Ayala

Benjamines:

1-Juan José Albert Miralles (portero),
 2-Guillem Bellés Martí,
 3-Cristian Nacher Collado,
 4-Rafael Rubio Orenga,
 5-Javier Martí Aparici,
 6-Valentín Marisoiu,
 7-Eliseo Bellés Martí,
 8-Toni Escrig Bellés,
 9-Diego Tobalina Marín,
 10-Jordi Monferrer Marín (capitán).

Entrenadores: Leonardo Gil Bertrán y Manuel Ahicart Monferrer.

Delegado: Charly Ayala

FESTES DE LA JOVENTUT

Aprofitant aquesta oportunitat que se'ns dóna, des de l'Associació Joves d'Atzeneta voldríem agrair, la gran participació de tots els atzenetins i atzenetines en les passades Festes de la Joventut, celebrades en el mes de maig, destacant que unes festes de sols un cap de setmana, poden ser un èxit com ho son les festes de "la Placeta" i han estat les festes de "Loreto" anys enrere.

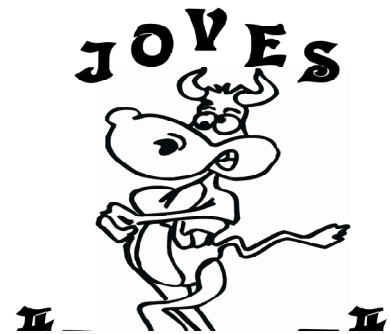
Agrair a tots els comerços col·laboradors la seva aportació, així com també a

l'ajuntament, el seu suport, col·laboració i ajuda amb tot el tema de les assegurances i permisos per a poder realitzar els actes taurins. També agrair a tots els amics que durant les festes ens van prestar la seva desinteressada ajuda. Gràcies a tots.

També ens agradaria convidar-vos a tots, perquè el proper any i en el futur participeu en les Festes de la Joventut. Animar també, a les diferents associacions i penyes, per a que col·laboren i s'impliquen més en les diverses festes que s'organitzen al nostre

poble, ja que som part important de la festa i entre tots hem de fer que Atzeneta siga un referent al calendari festiu de la província. Tots junts podem aconseguir-ho.

Una salutació
Associació Joves d'Atzeneta

EL COL·LEGI I EL CORRELENGUA RECORDEN LA FIGURA DEL REI JAUME I

Enguany, el Col·legi Públic “El Castell” va voler recordar, en la vespra de la diada nacional del País Valencià, tot el llegat que per part de Jaume I conservem com a poble: llengua, senyera... Ho va fer amb una representació en la qual van participar tots els alumnes. De la mateixa manera, el Correllengua, que aquest curs ha tornat a visitar-nos el dilluns 6 d'octubre, també s'emmarcava en la commemoració del 800 aniversari del naixement del rei Jaume I, conegut com El Conqueridor. I diguem commemoració i no celebració, perquè considerem que, tot i ser una figura clau per al nostre poble, no podem caure en l'error de mitificar les seues actuacions. És per això que des de l'assemblea

de joves volem aportar unes línies d'anàlisi i debat.

Jaume I va fundar el Regne de València, un nou estat integrat dins de la Corona d'Aragó. Va portar a les nostres terres una nova cultura, amb una llengua que encara hui utilitzem, i ens va dotar d'institucions i lleis pròpies. D'aquesta manera, a partir del segle XIII naix l'embrió del que ara som els valencians i les valencianes i del que volem continuar sent.

És important que coneguem els orígens del nostre poble, però també és necessari que fem un exercici d'empatia històrica. No podem oblidar que aquesta conquesta i colonització va

obligar a milers de famílies que vivien ací des de feia segles a fugir o, en el millor dels casos, a quedar-se treballant sotmeses a les dures condicions que imposava el sistema feudal. Hem de recordar per tant que el nostre naixement com a poble és fruit d'un procés de conquesta que en l'actualitat no dubtaríem en considerar un genocidi.

No és la nostra intenció jutjar moralment uns fets esdevinguts fa quasi 800 anys. Seria absurd autoinculpar-nos per les atrocitats comeses pels nostres avantpassats fa tants segles, però el que tampoc podem fer és idealitzar el nostre passat i amagar aquells aspectes que no ens agraden, caient en una autocomplaença totalment innecessària.

La nostra història és important; ens ajuda a entendre el present que vivim i per tant, hem de saber transmetre-la a les generacions futures. Els nostres menuts i menudes han de conèixer la figura de Jaume I i la importància que té per al nostre poble, però no podem imitar els Pelayos i la reconquesta castellanoespanyola, no volem manipular ni copiar l'actuació dels conqueridors espanyols contra els indígenes d'Amèrica. Parlar ací, a l'antic Regne de València, de "encuentro de culturas", no seria més que un eufemisme per amagar el genocidi i la colonització.

Solament així, analitzant la nostra història d'una manera crítica, serem capaços, no solament de conèixer millor el nostre present, sinó d'extraure algunes conclusions que ens ajuden a construir un futur més digne.

L'aparició del Regne de València el 1238 és la data de naixement del nostre poble, de la nostra identitat. Els valencians i les valencianes del segle XXI parlem la llengua que parlaven Jaume I i els repobladors catalans, un patrimoni cultural que hem de saber estimar i defensar. És aquesta la lliçó que hem d'aprendre d'aquesta fita històrica.

Però no solament això. L'obra del rei en Jaume ens va dotar durant segles d'una entitat política, jurídica i econòmica pròpia, amb els nostres furs, les Corts Valencianes... integrada

dins la Corona d'Aragó, que va possibilitar la gestació de la nostra personalitat col·lectiva actual. Una situació que es va veure truncada el 1707, amb la Batalla d'Almansa i la posterior aplicació dels Decrets de Nova Planta, que suposaren l'ocupació de la Corona d'Aragó per les tropes borbòniques, amb la prohibició de la nostra llengua i la substitució de les nostres institucions i lleis per aquelles de Castella.

Aquesta situació de substitució lingüística continua en l'actualitat i per això és important que cada any celebrem amb el Correllengua la festa del valencià, per recordar els orígens i l'evolució del nostre poble, però sobretot per mantenir viva la flama de la nostra cultura i de la nostra identitat, i projectar-les cap al futur exigint el respecte que mereixem.

CAMPS DE CONCENTRACIÓ

Moltes persones han sentit els noms d'Auschwitz, Mauthausen, Treblinca, Sobibor. Tots ells eren camps d'extermini del regim nazi.

Els noms de Kolymá, Vorkutá, Erchevo, Yakutia no son gaire coneguts. Corresponen a camps de treballs forçats que formaven part del famós GULAG (acrònim en rus de Direcció General de Camps de Treball) de la antiga URSS. El nom de camps de treball era un eufemisme per suavitzar les penúries que allí patien els condemnats. En aquells camps van morir molts més milions de persones que en el regim de Hitler, la majoria d'ells eren ciutadans soviètics condemnats per el famós article 58.

La dècada dels anys trenta i quaranta del segle XX van ser els de màxima repressió a la URSS. En aquest anys la dictadura staliniana va empresonar a milions de intel·lectuals, científics, tècnics, treballadors i a mateixos dirigents del partit comunista. Eren acusats de sabotatges, d'espionatge, d'obstaculitzar el règim soviètic (tot cabia en el article 58). Els arrancaven les confessions a base de tortures físiques i psicològiques, y després invariablement eren condemnats a llargs anys als camps del GULAG, casi tots

ells situats a les gelades terres de Siberia i dintre del Cercle Polar Àrtic.

Alguns van sobreviure i van decidir contar allò que durant tants anys va ser desconegut. Hi ha tres obres literàries fonamentals per entendre y conèixer tot aquell terror:

-“Archipiélago gulag”

(Alexsandr Solzhenitsyn)

-“Relatos de Kolymá” (Varlam Shalámov)

-“Un mundo aparte” (Gustaw Herling”)

La més coneguda es la primera. En ella Solzhenitsyn comparava la dispersió dels camps per l'immensitat de la URSS amb un arxipèlag d'illes. Les altres dues no son tan populars (“Un mundo aparte”, es excel·lent), però, lo que contenen i com ho contenen, aconsegueixen commoure al més impàvid i fan perdre tota esperança amb la humanitat.

Varlam Shalámov (1907-1982) va passar 17 anys en els camps de Kolymá, en el extrem oriental de Siberia, on les temperatures per baix de -10° , “semblaven primaverals” Va estar a punt de morir degut al fred, al esgotador treball al interior de les glaçades mines d'or, a les pallisses, als castics en cel·les d'aïllament..., però la seva forta voluntat

de sobreviure va fer possible superar aquell infern.

En « Relatos de Kolymá » compte les seves dures y crues vivències. Te relats d'una tendresa romàntica (com el que dedica al El "stlánik", un arbre que creix a la taigá) i altres, son devastadors, esgarrifosos.

El següent fragment està extret del relat titulat "El termómetro de Grishka Logún", Shalámov conte com se sent al intentar escriure una carta, després de molts anys sense agafar un llapis, que el seu analfabet cap de brigada li demana que li escrigues :

"Me costaba mucho escribir y no solo porque se me hubieran encallecido las manos, porque los dedos se me doblaran en la forma del mango de la pala o del pico y me costara horrores abrirlos. Para escribir no había

más remedio que envolver el lápiz y la pluma con un trapo para así imitar con su grosor el mango de la pala, el tamaño del pico.

Solo cuando se me ocurrió hacerlo así estuve en condiciones de trazar las letras.

Pero también me costaba escribir porque , al igual que las manos, se me había encallecido el cerebro, porque el cerebro me sangraba, como sangraban mis manos. Tenía que dar vida, resucitar las palabras, unas palabras que habían abandonado mi vida , que se habían marchado, tal como me lo parecía, para siempre.

Escribía yo aquel papel sudando y lleno de alegría. En la caseta hacía calor, al momento los piojos se pusieron en movimiento, echaron a correr por todo mi cuerpo. Tenía

miedo de rascarme y de que me echaran al frío por piojoso, temía que mi salvador sintiera repugnancia de mí.

...No cumplí con mi tarea y no porque el abismo que separa Kolymá del mundo libre fuera demasiado profundo, ni tampoco porque mi cerebro se hallara agotado, extenuado, sino porque el lugar donde se guardaban los adjetivos de la emoción, allí no había nada, nada salvo odio."

("Relatos de Kolymá", pág..439 y 440, editorial Mondadori, primera edició).

Manuel Agustín Roig Solsona

Fotos de camps de concentració

CONTES DEL SOSTRE

A los del Castello.

- Quien sois los que desde encima de ese caballo me parlais.
- Sóc el conde Cara Caga.
- Y qué queréis de mí y de mi Castello.
- He venido a conquistarlo.
- Pos no lo conseguiréis.
- Faré el asalto y os venceré y os llevaré vostras donas.
- Los dientes y los espadones os romperéis contra mis gruesos muros.
- ¿ Es vostra última palabra?
- Sí y si osáis atacarme lo lamentaréis.
- ¡ Corneti ¡ Toca lo que sàpies.

Y el Corneti de aquesta manera toca: “ Caguerà de bou que quan cau cau tota xafada i la de borryquet cau apelotada “.

Aixina acaba esta història de dos feros contrincants, aon la sang no va arribar al riu.

Paco Usó

Galeria fotogràfica

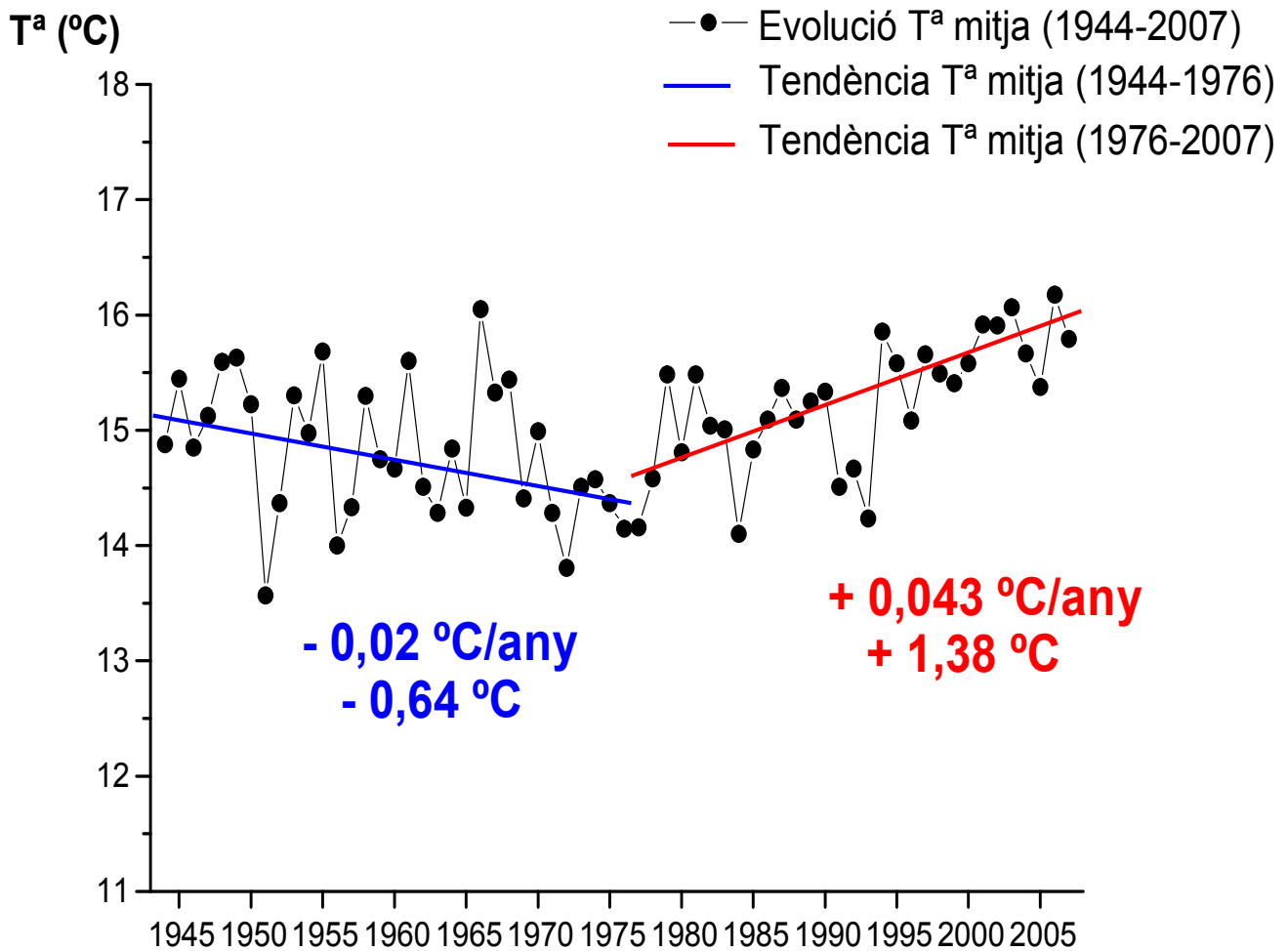
ANÀLISI DEL CANVI CLIMÀTIC A ATZENETA DEL MAESTRAT

Les dades meteorològiques que fonamenten aquest estudi climàtic han estat recollides en l'observatori núm. 8492 que el INM té a la mateixa població d'Atzeneta. Es tracta d'un observatori poc dotat, ja que sols consta d'un termòmetre normal, un de màximes i mínimes i un pluviòmetre. Però, allò que fa excepcional i important aquest observatori és la seua antiguitat (porta en funcionament des de l'any 1943), la qual cosa ens permet tindre una sèrie climàtica fiable i homogènia, probablement la millor sèrie climàtica de la província, perquè en tots aquests anys no ha variat la ubicació de l'estació, no ha canviat el seu entorn, els instruments i el mètodes de mesura són els mateixos i l'observador ha estat més de 50 anys el mateix. És per tot açò que, amb les dades d'aquest observatori, s'ha fet una anàlisi climàtica i un estudi de la tendència termomètrica i pluviomètrica.

L'anàlisi climàtica ens indica que Atzeneta gaudeix d'un clima mediterrani continental, amb una temperatura mitjana anual de 15'03 °C, una

temperatura mitjana anual de les màximes i de les mínimes de 22'04°C i de 8'02 °C respectivament, i amb una mitjana de 47 dies de gelada a l'any. Les precipitacions són molt irregulars i es concentren a la tardor i la primavera, amb una mitjana de 627 mm distribuïts en 59 dies de pluja anuals.

La tendència termomètrica presenta dos períodes diferents: un refredament de -0'64°C durant el període 1944-1976, caracteritzat per un notable descens de les temperatures mínimes; i un escalfament de +1'38 °C en l'etapa 1976-2007, on cal destacar l'augment brusc de les temperatures màximes. Aquest episodi d'escalfament domina sobre l'anterior episodi de refredament i provoca que a Atzeneta la temperatura mitjana anual haja augmentat 0'74°C des de l'any 1944. A més, a partir de l'any 2000 hem tingut quatre dels cinc anys més càlids des de 1944, tant pel que fa a temperatures mitjanes com a temperatures màximes.

Les precipitacions anuals tenen un caràcter molt irregular, però tendeixen a disminuir a un ritme de més d'1'5 mm /any. Les precipitacions estacionals també varien molt, però en general tendeixen a disminuir a l'estiu i a la tardor, mentre a la primavera augmenten lleugerament. El fet que la tendència termomètrica d'Atzeneta coincideix amb els períodes de refredament i escalfament de l'hemisferi nord al segle XX, tan pel que fa a les etapes com les variacions termomètriques, unit a la

fiabilitat i homogeneïtat de la sèrie climàtica i la poca urbanització local, em permet concloure que la principal causa de l'escalfament a Atzeneta del Maestrat és l'augment global de la concentració atmosfèrica de gasos d'efecte hivernacle.

LES PLUGES DE MAIG I INICI DE JUNY HAN FET QUE LA PRIMAVERA I L'ESTIU FOREN HUMITS

La primavera (març, abril i maig) va ser un grau més càlida del que és habitual i molt humida, ja que es va recollir un 57 % més de pluja del normal. El març fou bastant càlid, 1'3 °C superior a la mitjana, a causa de les temperatures màximes que van superar en 2'2 °C les màximes normals. Encara així, el 21 de març el termòmetre va arribar als -2 °C i es van gelar moltes ametlles. Pel que fa a pluges va ser un mes sec, perquè es van recollir sols 11 litres, en front als 41 que són habituals. L'abril també va ser molt càlid, ja que les temperatures màximes van superar en 3'3 °C la mitjana, i quasi no va ploure: sols es van recollir 4 litres. El maig va tindre unes

temperatures normals, però va destacar amb les precipitacions. Va ser un mes excepcionalment plujós perquè es van recollir 234 litres, valor que supera l'anterior rècord del 1977 de 203 litres, i que multiplica per quatre la precipitació normal d'aquest mes.

L'estiu (juny, juliol i agost) ha sigut també càlid, 0'6 °C superior a la mitjana, i humit gràcies a les pluges de l'inici de juny, que han fet que la precipitació total fora un 17 % superior a la normal. Termomètricament el juny va ser un mes normal i les pluges de la primera quinzena van fer que fóra humit, ja que es van recollir 50 litres, un 31 % més del normal. Juliol va ser un

poc més càlid del normal, 0'7 °C superior a la mitjana; i pel que fa a precipitacions es va recollir el que és habitual en aquest mes, 27 litres. Agost ha estat 1'1 °C més càlid del normal i ha enregistrat la temperatura més elevada d'aquest any, 39 °C el dia 11, a causa d'una ponentada. Durant aquest mes s'han recollit 39 litres, igual que la mitjana.

La tardor ha començat normal pel que fa a temperatures, però molt seca, perquè durant tot el mes de setembre s'han recollit 42 litres, la meitat del que haguera hagut de ploure.

Melcior Rovira Monfort

L'aiguamoll del motor va eixir després d'uns quants anys, a causa de les fortes pluges del mes de maig.